

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของโรงพยาบาลสิงห์บุรี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

โรงพยาบาลสิงห์บุรี
อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาต่อที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตใช้ในหน่วยงาน จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการของหน่วยงานจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าหน่วยงานอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าหน่วยงานที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

โรงพยาบาลสิงห์บุรี เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนให้การบริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐ ตามประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง มาตรการป้องกันการทุจริตและแก้ไขการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ ที่กำหนดให้ส่วนราชการและหน่วยงาน โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพหุติมิชอบได้

โรงพยาบาลสิงห์บุรี จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงในองค์กรขึ้น เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

โดย
กลุ่มงานบริหารทั่วไป

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๔
ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๘ ขั้นตอน	๔
วิเคราะห์ความเสี่ยง	๔
ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)	๕
ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๕
ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)	๖
ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control matrix Assessment)	๗
ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง	๘
ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวัง	๙
ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง	๙
ขั้นตอนที่ ๘ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง	๑๑

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในหน่วยงานได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบ และการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรของหน่วยงานถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในหน่วยงาน ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าหน่วยงานอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าหน่วยงานที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๘ ขั้นตอน

๑. การระบุความเสี่ยง
๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
๕. แผนบริหารความเสี่ยง
๖. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
๗. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
๘. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

วิเคราะห์ความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการต่างๆ อธิบายรูปแบบพฤติกรรม เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ กับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ / กิจกรรม / แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในหน่วยงานโรงพยาบาลสิงห์บุรี

ขั้นตอนที่...

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ตารางที่ ๑๔ ตารางความเสี่ยง (Know Factor และ UnKnown Factor)

ที่	โอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	UnKnown Factor
๑	การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ		✓
๒	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ		✓

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

- สถานะสีเขียว ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวัง
ในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน
หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม
หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามที่ปกติ
- สถานะสีแดง ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก
คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้
อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ที่	โอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต	สีเขียว	สีเหลือง	สีส้ม	สีแดง
๑	การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ		✓		
๒	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ		✓		

ขั้นตอนที่...

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ / ผู้มีส่วนได้เสีย / หน่วยงานกำกับดูแล
พันธมิตร / เครือข่าย / ทางการเงิน ในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ / ผู้มีส่วนได้เสีย / หน่วยงานกำกับดูแล
พันธมิตร / เครือข่าย / ทางการเงิน ในระดับไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน / การเรียนรู้ / องค์กรความรู้

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ (หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง)
(Risk level matrix)

ที่	โอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ		๒			๒		๔
๒	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ		๒			๒		๔

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

โอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
๑. การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ		๑
๒. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ		๑

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

โอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
๑. การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ	✓		
๒. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ	✓		

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control matrix Assessment)

เกณฑ์คุณภาพการจัดการ แบ่งได้เป็น ๓ ระดับ ดังนี้

- ดี จัดการให้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ / ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
- พอใช้ จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ / ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ
- อ่อน จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ / ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
๑. การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ	ดี		✓	
๒. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ	ดี		✓	

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ที่	โอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต (ควบคุมความเสี่ยงการทุจริต)
๑	การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ	<ul style="list-style-type: none">- เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยจิตสำนึก คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนและเปิดช่องทางในการร้องเรียน กรณีพบเห็นเจ้าหน้าที่ทุจริตปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นธรรมผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน และมีกล่องรับเรื่องราวร้องทุกข์/ร้องเรียน- เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานควบคุมการใช้งานงบประมาณและการใช้ทรัพยากรของราชการอย่างมีประสิทธิภาพ- ใช้ระบบควบคุมภายในของหน่วยงาน
๒	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ	<ul style="list-style-type: none">- ในการจัดซื้อจัดจ้างทุกครั้ง ให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการพัสดุปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา วางตัวเป็นกลางกับผู้ขาย ผู้รับจ้าง ผู้เสนองาน ผู้ชนะประมูล หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่เข้ามามีนิติสัมพันธ์ และจัดทำบันทึกแสดงความบริสุทธิ์ใจในการจัดซื้อจัดจ้างทุกวิธีตามแบบที่กำหนดไว้- รวมศูนย์การจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อง่ายต่อการควบคุมและตรวจสอบ- ผู้บังคับบัญชาควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบให้ผู้ปฏิบัติงานประพฤติปฏิบัติตนตามแนวทางในการปฏิบัติเพื่อตรวจสอบบุคลากรในหน่วยงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเคร่งครัดหากพบว่ามีกรกระทำผิด ต้องดำเนินการทางวินัย ละเมิดและอาญาอย่างเคร่งครัด

ขั้นตอนที่ ๒ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวัง

นียมตามสี่สถานะสี

สถานะสีเขียว	ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง <u>ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม</u>
สถานะสีเหลือง	เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันท่วงที ตามมาตรการนโยบาย / โครงการ / กิจกรรมที่เตรียมไว้ <u>แผนใช้ได้ผล</u> ความเสี่ยงการทุจริตลดลง
สถานะสีแดง	เกิดกรณีที่อยู่ในข่าย <u>ยังแก้ไขไม่ได้</u> ควรมีมาตรการ / นโยบายโครงการ / กิจกรรม เพิ่มขึ้น แผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลงระดับความรุนแรง > ๓

ตารางที่ ๒ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๑	เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยจิตสำนึก คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนและเปิดช่องทางในการร้องเรียน กรณีพบเห็นเจ้าหน้าที่ทุจริต ปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นธรรมผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน และมีกล่องรับเรื่องราวร้องทุก/ร้องเรียน	การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ	✓		
๒	ในการจัดซื้อจัดจ้างทุกครั้ง ให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการพัสดุปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา วางตัวเป็นกลาง กับผู้ขาย ผู้รับจ้าง ผู้เสนองาน ผู้ชนะประมูล หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่เข้ามามีนิติสัมพันธ์ และจัดทำบันทึกแสดงความบริสุทธิ์ใจในการจัดซื้อจัดจ้างทุกวิธีตามแบบที่กำหนดไว้	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ	✓		

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๗ ตารางจัดทำระบบ

๗.๑ สถานะสีแดง Red เกินกว่าการยอมรับ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีแดง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
-	-

๗.๒ สถานะสีเหลือง Yellow เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเหลือง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
-	-

๗.๓ สถานะสีเขียว Green ยังไม่เกิด ให้เฝ้าระวังต่อเนื่อง

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเขียว)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
๑. การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ	การเสริมสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรของโรงพยาบาลสิงห์บุรีเห็นถึงการทุจริตทุกรูปแบบ เช่น - การส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของเจ้าหน้าที่ - เผยแพร่ค่านิยมสร้างสรรค์ให้แก่เจ้าหน้าที่ - จัดโครงการฝึกอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เจ้าหน้าที่ - การส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชาเป็นตัวอย่างที่ดี
๒. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ	การป้องกันเหตุหรือพฤติกรรมที่อาจเกิดต่อหน่วยงาน เช่น - การประกาศเจตนาารมณ์การต่อต้านการทุจริตและมาตรการป้องกันการรับสินบน - การประกาศไม่รับของกำนัล ทริพย์สินหรือประโยชน์อื่นๆ - การตรวจสอบติดตามประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง - จัดช่องทางการร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ขั้นตอนที่...

ขั้นตอนที่ ๘ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ตารางที่ ๘ ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต (เขียว เหลือง แดง)		
	เขียว	เหลือง	แดง
๑		การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ	
๒		กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ	